

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

Прасол Є.В.

Науковий керівник: Семенов А.І.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У нашій країні нині фізична культура і спорт перебувають у стадії соціальної трансформації. У суспільстві ця сфера культури суспільства відіграє важливу роль формуванні здорового життя людей, цим дозволяє набути їм соціальний досвід. Але зараз у масовому спорті спостерігається криза, основними причинами якої є те, що відбувається перебудова у системі управління у сфері фізичної культури та спорту. Це призвело до деяких труднощів у використанні матеріальної бази. Звідси випливає, що потрібно переглянути економічні відносини в цій галузі.

Економічні відносини у сенсі це відносини, які виникають між людьми суб'єктами у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання життєвих благ, товарів та послуг.

Економічні відносини у сфері спорту розвиваються, ускладнюються комунікації. Тому минулий досвід доцільно застосовувати до сучасних та майбутніх подій вибірково та не в повному обсязі. Такий стан справ зобов'язує використовувати в економіці фізичної культури та спорту та інші методи дослідження. Наприклад, система економічного аналізу будується на дедуктивному методі, тобто на основі загальних принципів базуються приватні господарські процеси[2].

Фізична культура та спорт виробляють такі, так звані, продукти, як здоров'я, довголіття, розвага, активне дозвілля. Галузь «Фізична культура та спорт має своїх споживачів та виробників, власну індустрію, свої ринкові та неринкові інститути. Усе це повинно гармонійно «вписуватися як у національну економіку, так і в міжнародні економічні відносини.

Більшість спортивних залів, стадіонів та інших спортивних споруд є власністю державних підприємств. Внаслідок цього виникають певні економічні відносини, які пов'язані з експлуатацією цих споруд [1].

Економічна ефективність спортивної діяльності в масштабах країни виражається у створенні спортивної інфраструктури, фінансування дитячо-юнацького спорту, стимуляції розвитку спортивний бізнес. У населення з'являється альтернативний спосіб дозвілля, що знижує споживання алкоголю та тютюнопаління, а значить, позитивно впливає на громадське здоров'я [2].

Ефективність економічної діяльності спортивної галузі вимірюється не так економічними параметрами, як спортивними показниками: наявністю серйозних спортивних досягнень, здатністю спортсменів та команд займати призові місця на великих змаганнях. На жаль, в Україні спостерігається деяке зниження спортивних результатів, що пояснює необхідність дослідження кола питань та виявлення проблемних зон, пов'язаних з особливостями економічної діяльності спортивної галузі України, а також умовами її формування.

Інвестиції у спорт вищих досягнень опосередковано сприяють також популяризації фізкультури та здорового способу життя, але ще й можуть підвищувати рівень добробуту нації через інші механізми. Тож у разі, якщо члени національної команди покажуть позитивний результат на міжнародних змаганнях, держава може розраховувати підвищення свого міжнародного статусу. Спортивно використовується рекламою, а сприятливий, привабливий імідж команди, спортсмена стає одним із факторів безпосередньо формує образ країни, що сприяє підвищенню матеріального добробуту населення [2].

Що ж до економічної ефективності від здійснення спортивної діяльності, то для підприємств матеріального виробництва та інших організацій, діяльність яких можна віднести до другого класу, вона очевидна, оскільки вони всі витягують комерційні прибутки зі своєї діяльності. А ось продукт, вироблений безпосередньо «спортивним сектором» не завжди має відчутну форму та предметне втілення. Фізична культура та спорт виробляють, наприклад, такі нематеріальні продукти, як здоров'я, довголіття, розвага, цікаве дозвілля.

Фізична культура та спорт у суспільстві тісно пов'язані з економікою. Уряд заохочує нові розробки в галузі фізичної культури, а також наукові дослідження, спрямовані на стимулювання спортсменів до досягнення найвищих результатів та сприяння їх участі у цій сфері суспільного життя. Але поліпшення і підтримка фізкультурно-спортивного сектора має значення й у широкого загалу населення, тобто приносить громадську користь, оскільки зміцнює здоров'я людей, удосконалює їх культуру та організовує активне проведення дозвілля. Спортивні товари мають попит у певного контингенту, професійних спортсменів, фізкультурників, любителів активного відпочинку та спортивного туризму. На макрорівні споживання спортивних товарів перетворюється на сукупний попит, державний апарат входить у економічні відносини у сфері фізичної культури та спорту, як безпосередньо зацікавлений у розвитку цих відносин та їх всебічній підтримці [3].

Отже, сучасний вітчизняний спорт набуває якісних властивостей, характерних для розвиненого суспільства з ринковою економікою. Комерціалізація спортивної діяльності та відповідні трансформації всієї системи організації спорту в Україні є необхідними та, певною мірою, корисними чинниками, оскільки так підтримується стійке матеріально-технічне забезпечення вітчизняного спорту, а отже - і його динамічний розвиток та конкурентоздатність на міжнародній арені.

Література:

1. Імас Є.В., Мічуда Ю.П. Протиріччя економіки фізичної культури і спорту в перехідних суспільних системах. *Економіка та держава*. 2008. № 2, 40 с.

2. Мічуда Ю.П. Професійний спорт як різновидність підприємницької діяльності. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2005. С.30–35.

3. Разуваєва І.Ю. Мадаміна Г.М. Економіка у сфері спорту. *Молодий вчений*. 2017. №15(149). С.672-674.